

YAZILIM LİSANSLAMA

BİLİŞİM HUKUKU

Yazılım Lisanslama

Günümüzde teknolojinin gelişmesi ile beraber gerek gerçek kişilerin gerekse tüzel kişilerin bilgisayar programlarından(yazılımlarından) önemli derecede yararlandıkları görülmektedir. Bu yararlanma kimi zaman ticari nitelik taşımayıp eğlenme, zaman geçirme vb. amaçlar ile yapılmakta, kimi zaman ise ticari unsurların parçası olarak kullanılabilmektedir.

Yazılım Lisanslama

- Yazılım firmaları yazılım geliştirme aşamalarında ar-ge çalışmalarına hatırı sayılır miktarlar harcamaktadır. Tamamlanan bilgisayar yazılımları lisans bedeli mukabilinde piyasaya sürülmekte ve kullanıma açılmaktadır. Söz konusu yazılımlar topluluğunun geneline hitap eden yazılımlar olabileceği gibi belirli bir zümre için de hazırlanmış olabilir. Örneğin bilgisayar kullanımı için gerekli işletim sistemi yazılımları genele hitap etmekte iken, çizim, modelleme gibi örneği çoğaltılabilecek programlar spesifik bir kitlenin, mühendislerin kullanımına özgülenmiş olarak tasarlanabilmektedir.

Yazılım Lisanslama

- Bilgisayar yazılımlarının lisans bedeli ödenerek satın alınması kimi zaman doğrudan kimi zaman ise dolaylı olarak söz konusu olabilmektedir. Lisans bedeli ödenmek suretiyle anti virüs programının alınması doğrudan, laptop alınmak suretiyle içeriğinde gelen işletim sistemi programları, ofis programları ise dolaylı alıma örnek olarak gösterilebilir.

Yazılım Lisanslama

- İzinsiz yazılım kullanma, lisans sözleşmesi yapılmadan ve bedeli ödenmeden bilgisayar yazılımının kırılması(crack) yahut kırılmış(crack edilmiş) haldeki yazılımın kullanılması, çoğaltılması, dağıtımı ve ticareti gibi durumlarda telif hakkı sahibinin haklarının ihlali nedeniyle hukuka aykırılık unsurunun varlığından bahsedebiliriz.

Yazılım Lisanslama

- ▶ **TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE BİLGİSAYAR YAZILIMLARININ KORUNMASI**
- ▶ Türk hukuk sisteminde bilgisayar yazılımlarının korunması Fikri Hukuk alanında eser kategorisinde mümkün olabilmektedir. 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu' na(FSEK) göre korumadan yararlanılabilmesi için iki unsurun varlığı aranmaktadır. Bunlar;
- ▶ FSEK' te belirtilen eser kategorilerinin içerisinde yer almak,
- ▶ Sahibinin özelliğini taşımaktır.

Yazılım Lisanslama

- Bilgisayar yazılımları ve sonucunda yazılımın ortaya çıkması şartı ile hazırlık tasarımları 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu' na göre **“ilim ve edebiyat eserleri”** kategorisinde korunmaktadır.

Yazılım Lisanslama

- Hak sahibi olduğunu belgeleyebilen yazılım sahibi gerçek kişi yahut tüzel kişi çoğalma, dağıtma, ticaretini yapma gibi hususların engellenmesini talep edebileceği gibi Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 38. maddesinde yer alan düzenlemeye istisna olarak şahsi kullanımın ve şahsi kullanım amacıyla çoğaltılmasının engellenmesini de talep edebilmektedir.

Yazılım Lisanslama

- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bilgisayar yazılımının haksız olarak kullanılması, çoğaltılması, satışı vb. hakkın özüne zarar verici uygulamalarda telif hakkı sahibince cezai soruşturma talep edilebileceği gibi tazminat davası da açılabilecektir. Diğer bir ifadeyle bilgisayar yazılımının lisans bedeli ödemeksizin kullanımı hususunda haksız kullanıcının ceza davası ve tazminat davası ile karşılaşma ihtimali söz konusudur.

Yazılım Lisanslama

- Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na göre bilgisayar yazılımının hak sahibi olan gerçek kişi yahut tüzel kişi, haksız yararlanandan lisans bedelinin 3 katına kadar tazminat ödenmesini talep edebilmektedir. Lisans bedelinin 3 katına kadar tazminat ödenmesi yerine uygulamada uzlaşma iradelerinin ön plana çıktığı görülmektedir.